

Starostwo Grodzkie Częstochowskie (Sygn.3), 1945-1951.

(Częstochowa Town Starosty)

RG-15.303

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-8717
Email: reference@ushmm.org

Descriptive Summary

Title: Starostwo Grodzkie Częstochowskie (Sygn. 3)
(Częstochowa Town Starosty)

Dates: 1928-1939

RG Number: RG-15.303

Accession Number: 2014.

Extent: 5,771 digital images (PDF);

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW,
Washington, DC 20024-2126

Languages: Polish

Administrative Information

Access: No restrictions on access.

Reproduction and Use: Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires written permission from the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under its control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any publication must refer to the

Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

To request written permission, contact the General Director, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, ul. Rakowiecka 2D, 02-517 Warsaw, Poland, Attention: General Director.

Preferred Citation: RG-15.303, Starostwo Grodzkie Częstochowskie (Sygn.3), 1928-1939. United States Holocaust Memorial Museum Archives, Washington, DC., and Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Poland.

Acquisition Information: Source of acquisition is the Archiwum Państwowe w Częstochowie, Poland, Sygn.1.

Accruals: Accruals may have been received since this collection was first processed, see the Archives catalog at collections.ushmm.org for further information.

Forms part of the Claims Conference International Holocaust Documentation Archive at the United States Holocaust Memorial Museum. This archive consists of documentation whose reproduction and/or acquisition was made possible with funding from the Conference on Jewish Material Claims Against Germany.

Custodial History

Existence and location of originals: The original records are held by the Archiwum Państwowe w Częstochowie, phone: 011 48 34 363 89 31; email: archiwum@archiwum.czystochowa.um.gov.pl
More information about this repository can be found at www.archiwum.czystochowa.um.gov.pl

Related Materials

Dzieje Częstochowy od zarania do czasów współczesnych. Praca zbiorowa pod red. Komitetu w składzie A. Czarnota, S. Krakowski, redaktor. et al. Katowice: Śląsk, 1964.

RG-15.301. Akta Miasta Częstochowy (Sygn.1), 1870-1944.

RG-15.302, Zarząd Miejski i Miejska Rada Narodowa w Częstochowie (Sygn. 2), 1945-1951.

Processing History: Aleksandra B. Borecka, Oct. 2014.

Scope and Content of Collection

This collection contains selected records, correspondence, reports, registers and minutes related to activities of the World Socialist Union of Jewish Workers-Po'alei Zion ("Poale-Sjon") in Częstochowa, the matters of foreigners, such as public order and registers, the Jewish religious community, including correspondence, minutes of the community sessions, financial reports, fares for ritual slaughter and ritual bath, a list of community members, and payments of membership fees in 1938. There are also files of Jewish craft guilds operating in Częstochowa: tinsmiths and roofers, tailors, furriers, cap-makers, metal workers, bakers and confectioners, butchers and port-butchers, carters and turners. Includes also records about physicians, dentists, surgeon's assistants in the town of Częstochowa, and monthly reports of the Częstochowa Town Starosty.

System of Arrangement

The system of arrangement of the source repository has been preserved in digital images. Arranged in five series: 1. Correspondence related to the Żydowska Socjaldemokratyczna Partia Robotnicza "Poale-Sjon", 1934-1935; 2. Records related to foreigners, 1932-1937; 3. Records of Jewish community and Jewish artisans, 1928-1939; 4. Correspondence related to medical personnel in

Częstochowa, 1935-1937; 5. Minutes of the Częstochowa Town Starosty, 1933-1936. Records are accessible on the USHMM internal network, either as PDF files arranged and labeled by signature (*sygnatura*) number, or as JPEG images stored in folders corresponding to the signature number described.

Indexing Terms

Urząd Miasta Częstochowy.
World Socialist Union of Jewish Workers-Po'alei Zion.
Jews--Poland--Częstochowa--History--20th century--Registers.
Jews--Poland--Częstochowa--Societies, etc.
Jewish artisans--Poland--Częstochowa--History--Registers.
Medical personnel--Poland--Częstochowa--History--Registers.
Jewish physicians--Poland--Częstochowa--History--Registers.
Jewish dentists--Poland--Częstochowa--History--Registers.
Jews--Politics and government--20th century--Sources.
Zionism and communism--Poland--Częstochowa.
Częstochowa (Poland)
Registers.
Reports.
Correspondence.
Minutes.

CONTAINER LIST

Note: Inventory adapted from the finding aid provided by the Archiwum Państwowe w Częstochowie, Poland.

Consult also Polish database SEZAM at <http://baza.archiwa.gov.pl/sezam/sezam.php>
or Polish National Archives digital resources: <http://www.szukajwarchiwach.pl//>

Materiały dotyczą ewidencji i innych spraw cudzoziemców, porządku publicznego, gminy wyznaniowej żydowskiej (np. korespondencja, protokoły posiedzeń gminy, sprawozdania finansowe, opłaty za ubój rytualny i łaźnię rytualną, wykaz członków gminy z 1938 roku płacących składki). Są tu także akta żydowskich cechów rzemieślniczych działających na terenie Częstochowy: blacharzy i dekarzy, krawców, kuśnierzy, czapników, metalowców, piekarzy i cukierników, rzeźników i wędliniarzy, stolarzy i tokarzy. W tym zespole znajdziemy ponadto informacje o osobach mających zawody medyczne: lekarzach, dentystach, felczerach z terenu miasta Częstochowa. W końcu miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starostwa Grodzkiego Częstochowskiego.

4 „Stowarzyszenia”; poszyt zawiera m.in. obszerną korespondencję urzędową Starostwa Grodzkiego za okres luty 1934 – czerwiec 1935, karty 1-25, dotyczącą działalności partii Poalej Sjon Lewica na terenie Częstochowy, a także raport Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o działalności tej partii na terenie Polski i międzynarodowej (secesja Żydowskiej Partii Robotniczej Poalej Sjon w 1934 roku); w sumie poszyt zawiera 42 karty

9 „(Nadzór nad cudzoziemcami) 1937 listopad-grudzień”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, podania osób zainteresowanych i odpowiedzi władz w sprawie pobytu

czasowego obywateli obcych; występują tutaj również sporadycznie nazwiska osób narodowości żydowskiej i/lub wyznania mojżeszowego; w sumie poszyt liczy ok. 50 stron

10 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

11 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

12 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

13 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

14 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

15 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

16 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

17 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

18 Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu

19 „Ewidencja cudzoziemców zarejestrowanych” 1932-1936; poszyt zawiera wykaz w porządku alfabetycznym cudzoziemców przebywających na terenie Częstochowy; wykaz zawiera m.in. następujące rubryki: imię nazwisko, przynależność państwowa, data przyjazdu (wyjazdu) z Polski, cel pobytu, adres zamieszkania w Polsce, itd.; wśród osób ewidencjonowanych występują również osoby pochodzenia żydowskiego; (materiałami uzupełniającymi są j.a. o sygnaturach 10-18, zawierające dokumenty Referatu Porządku Publicznego dotyczące spraw cudzoziemców, azylantów, wiz pobytowych i przedłużenia pobytu, a także j.a. o sygnaturach 5-9 zatytułowane „Nadzór nad cudzoziemcami” (sporadycznie pojawiają się tu podania lub korespondencja urzędowa dotycząca osób pochodzenia żydowskiego, obywateli niepolskich, starających się o pobyt stały lub tymczasowy w RP); w sumie poszyt zawiera 75 kart numerowanych, częściowo pustych,

56 „Korespondencja dotycząca gminy wyznaniowej żydowskiej”; poszyt zawiera korespondencję dotyczącą żydowskiej gminy wyznaniowej za okres styczeń-grudzień 1933, w tym także protokoły z posiedzeń Zarządu ŻGW, sprawozdanie kasowe, spis składu Zarządu i Rady Gminy; w sumie poszyt liczy kart 139

57 „Korespondencja dotycząca gminy wyznaniowej żydowskiej”; poszyt zawiera korespondencję dotyczącą żydowskiej gminy wyznaniowej za okres styczeń-grudzień 1934, w tym także protokoły z posiedzeń Zarządu ŻGW, sprawozdanie budżetowe; w sumie poszyt liczy kart 205, numerowanych,

- 58 „Korespondencja dotycząca gminy wyznaniowej żydowskiej”; poszyt zawiera korespondencję dotyczącą żydowskiej gminy wyznaniowej za styczeń 1935 w tym także preliminarze budżetowe, taryfy opłat za łaźnię rytualną, ubiór rytualny oraz opłat cmentarnych, opis zadłużenia gminy; w sumie poszyt liczy kart 22, ponumerowanych,
- 59 „Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Częstochowie za rok 1937”; poszyt zawiera sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej za rok 1937; poszyt liczy 3 karty obustronnie zapisane, numerowane
- 60 „Budżet Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Częstochowie za rok 1938”; poszyt zawiera budżet Gminy Wyznaniowej Żydowskiej za rok 1938; poszyt liczy 4 karty jednostronnie zapisane
- 61 „Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej za rok 1938”; poszyt liczy 8 kart jedno- i obustronnie zapisanych
- 62 „Wymiar składek”; poszyt zawiera wykazy członków gminy płacących składki na jej rzecz z 1938 roku; wykaz podaje imię i nazwisko płatnika, jego adres, zawód oraz wysokość składki; poszyt liczy 27 kart
- 63 „Korespondencja dotycząca gminy wyznaniowej żydowskiej”; poszyt zawiera korespondencję dotyczącą żydowskiej gminy wyznaniowej za okres styczeń-grudzień 1938, w tym także protokoły z posiedzeń Zarządu ŻGW, sprawozdanie budżetowe; w sumie poszyt liczy kart 148, numerowanych,
- 64 „Korespondencja dotycząca gminy wyznaniowej żydowskiej”; poszyt zawiera korespondencję dotyczącą żydowskiej gminy wyznaniowej za okres grudzień 1938-styczeń 1939, w tym także protokoły z posiedzeń Zarządu ŻGW; w sumie poszyt liczy kart 27, numerowanych,
- 215 „Cech Blacharzy i Dekarzy Żydów w Częstochowie oraz Cech Fryzjerów i Perukarzy Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową i protokoły zebrań w/w cechów za okres luty 1934-styczeń 1935; poszyt liczy 13 kart numerowanych,
- 216 „Cech Krawców Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań za okres kwiecień 1934 - kwiecień 1937 oraz statut w/w cechu; poszyt liczy 27 kart numerowanych,
- 217 „Cech Kuśnierzy Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań za okres październik 1928 - wrzesień 1932 oraz statut Cechu Kuśnierzy i Kapeluszników Żydów w Częstochowie; poszyt liczy ok. 12 kart numerowanych, jedno- i dwustronnie zapisanych, oraz drukowaną 40-stronicową książeczkę statutu
- 218 „Cech Czapników i Kuśnierzy Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową za okres kwiecień 1934 - maj 1939, protokoły zebrań oraz dwa statuty Cechu Kuśnierzy, Czapników i Kapeluszników Żydów w Częstochowie z 1936 i 1939 roku, a także akta prokuratorskie zatytułowane: „Anonim o nadużyciach w Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskim” ze stycznia-lutego 1939 roku; poszyt liczy ok. 12 kart numerowanych, jedno- i dwustronnie zapisanych, oraz drukowaną 40-stronicową książeczkę statutu
- 219 „Cech Metalowców Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań za okres styczeń 1934 - kwiecień 1937; poszyt liczy 8 kart numerowanych, jedno- i dwustronnie zapisanych

- 220 „Cech Piekarzy i Cukierników Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań za okres styczeń 1934 - sierpień 1935 oraz statut w/w cechu; poszyt liczy 22 kart numerowanych, oraz 29-stronicową książeczkę ze statutem
- 221 „Cech Rzeźników i Wędliniarzy Żydów”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań i zestawienia budżetowe za lata 1928-1932; poszyt liczy 35 kart numerowanych,
- 222 „Cech Rzeźników i Wędliniarzy Żydów”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań, wykazy osób płacących składki członkowskie, rozliczenia i zestawienia budżetowe oraz statut w/w cechu za okres lipiec 1934-czerwiec 1939; poszyt liczy 73 kart
- 223 „Cech Przemysłu Skórzanego Żydów, Cech Stolarzy i Tokarzy Żydów, Cech Tapicerów i Szczotkarzy Żydów w Częstochowie”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, protokoły zebrań w/w cechów za lata 1934-1937; poszyt liczy 15 kart
- 246 „Statystyka przemysłowa”; poszyt zawiera korespondencję urzędową i zestawienia statystyczne, podające m.in. dokładne wykazy zakładów przemysłowych oraz magazynów na terenie Częstochowy, w tym firm żydowskich, za rok 1939; w sumie poszyt liczy 86 kart
- 264 „Personel sanitarny: lekarze, lekarze-dentyści, farmaceuci, felczerzy”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, wykazy oraz podania o rejestrację w Wydziale Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego lekarzy, stomatologów, farmaceutów i felczerów chrześcijan i żydów na terenie Starostwa Grodzkiego Częstochowy za 1935 rok; w sumie poszyt liczy 51 kart
- 265 „Personel sanitarny: lekarze, lekarze-dentyści, farmaceuci, felczerzy, położne, itp.”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, wykazy oraz podania o rejestrację w Wydziale Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego lekarzy, stomatologów, farmaceutów, felczerów i położnych chrześcijańskich i żydowskich na terenie Starostwa Grodzkiego Częstochowy za lata 1936-1937; w sumie poszyt liczy 72 kart
- 266 „Personel sanitarny: lekarze, lekarze-dentyści, farmaceuci, felczerzy, położne, itp.”; poszyt zawiera korespondencję urzędową, wykazy oraz podania o rejestrację w Wydziale Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego lekarzy, stomatologów, farmaceutów, felczerów i położnych chrześcijańskich i żydowskich na terenie Starostwa Grodzkiego Częstochowy za rok 1937; w sumie poszyt liczy 114 kart
- 288 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1933”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w 1933 r. (m.in. działalność wywrotową, związkową, akcje plakatowe, strajki, rozprawy sądowe o charakterze politycznym; szczególny nacisk w sprawozdaniach kładzie się na działalność organizacji komunistycznych; bardzo często w części poświęconej rozprawom sądowym wymienione są nazwiska żydowskie; poza tym odnaleźć można tutaj materiały (zob. np. „Sprawozdanie sytuacyjne nr 5 za czas od 1 do 31 maja 1933”, karty 133-135), dotyczące mniejszości narodowych, ze szczególnym naciskiem położonym na ludność żydowską, partie polityczne, związki zawodowe żydowskie, a także protesty i odczyty przeciw antysemickiej polityce nazistów w III Rzeszy; z drugiej strony we fragmentach sprawozdań poświęconych partiom politycznym działającym na terenie Częstochowy, znaleźć można informacje na temat antysemickiej polityki i propagandy Stronnictwa Narodowego oraz ekscesów antyżydowskich planowanych przez bojówki Młodych Narodowców (zob. np. lipiec 1933, karty 139-141); w sumie poszyt liczy 226 kart

- 289 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1934”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w okresie styczeń-grudzień 1934; charakterystyka j.a. jak wyżej (zob. sygn. 288); w sumie poszyt liczy 244 karty
- 290 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1935”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w okresie październik 1935-styczeń 1936; charakterystyka j.a. jak wyżej (zob. sygn. 288); w sumie poszyt liczy 94 karty
- 291 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1936”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w okresie luty-październik 1936; charakterystyka j.a. jak wyżej (zob. sygn. 288); w sumie poszyt liczy 93 karty
- 292 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1937”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w okresie luty-grudzień 1937; charakterystyka j.a. jak wyżej (zob. sygn. 288); w sumie poszyt liczy 269 karty
- 293 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1938”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w okresie luty-grudzień 1938; charakterystyka j.a. jak wyżej (zob. sygn. 288); w sumie poszyt liczy 274 karty
- 294 „Sprawozdania sytuacyjne miesięczne 1939”; poszyt zawiera miesięczne sprawozdania sytuacyjne Starosty Grodzkiego Częstochowskiego, omawiające sytuację polityczno-społeczną na terenie starostwa w okresie styczeń-czerwiec 1939; charakterystyka j.a. jak wyżej (zob. sygn. 288); w sumie poszyt liczy 93 karty